

Rozhovor – João Vasco Poças

1) V prvom rade by som sa Ti, João, chcel poďakovať, že si medzi nás znovu zavítal a posudzoval našu výstavu. Bola to pre nás všetkých česť. Našu klubovku si však posudzoval už v r. 2012, aké máš na ňu spomienky?

Mám na ňu skutočne výborné spomienky, stretol sa sa tu so súdržnou skupinou ľudí so spoločným cieľom, a to zachovať pôvodný typ plemena. Mimoriadne ma tešil záujem mladých chovateľov počas seminára o plemene, ktorý sa konal po výstave.

2) Keď porovnáš kvalitu jedincov predvedených v r. 2012 a na uplynulej výstave, v čom spočíva hlavný rozdiel?

V súčasnosti vidno u Vás jednoznačne zámer zaviesť francúzsky typ, čo sa aj darí. Skutočne oceňujem predvedenie „pyrenejským spôsobom“ a fakt, že rešpektujete špecifiká plemena, som rád, že dbáte na správnu kvalitu srsti. Predvedené jedince mali predovšetkým výborné kostry a boli celkovo v type.

3) Penzión Kadlcův mlýn je už tradičným miestom našich jesenných výstav. Ako sa Ti páčilo?

Je to výnimočné miesto, nachádza sa v podstate v meste, ale zároveň v prírode. Je to dostatok miesta na kruh, nádherné prostredie, vynikajúce ubytovanie a dostatok pekných miest na prechádzky. Veľmi ma potešilo, že výstava sa konala vonku, čo je ideálne najmä pre psov. Pre vystavovateľov boli pripravené krásne ceny a myslím, že aj vystavovatelia mohli byť spokojní s podrobnosťou posudkov.

4) Samozrejme, stále je čo zlepšovať. Čo by si odporučil našim chovateľom?

Proces vývoja je konštantný, ale stále je čo zlepšovať. Veľmi ma potešila skutočnosť, že najviac sa mi páčili triedy šteniat, dorastu a mladých, čo je príslubom veľkej budúcnosti. Je dôležité, aby ste pokračovali v nastolenom trende a nezavádzali do chovu napr. americké línie, ktoré by mohli narušiť Vašu prácu pokojne i na desaťročie.

5) Je evidentné, že pyrenejský horský pes je plemenom Tvojho srdca. Uvažoval si niekedy, že sa znovu začneš venovať jeho chovu?

Áno, uvažujem nad tým.

6) Prejdime na všeobecnejšie témy, čím sa odlišuje kvalitný chovateľ od nekvalitného podľa Tvojho názoru?

Kvalitný chovateľ má vytýčený jasný cieľ, pričom to nemusí byť len typ. Je to niekto, kto sa o plemeno skutočne zaujíma, pozná a študuje jeho históriu, zaujíma sa o minulosť v líniiach, minimálne 5 generácií dozadu. Nekvalitný chovateľ žije a chová len pre konkrétny moment, stačí mu, že sa na výstavách nasýti úspechmi v kruhoch, čo však spôsobí, že sa odkloní od správnej cesty a časom stratí typ, pretože uskutočňuje v chove spojenia, ktoré neumožňujú fixovať žiadnu kvalitu.

7) Čo by mal teda robiť chovateľ pre dosiahnutie kvality?

Nemôže sa nechať zviest' módou a chuťou po úspechu, musí vedieť, že pyrenejský výraz je základným prvkom plemena, kto sa nenaučí rozpoznať tento výraz, nikdy nebude odchovávať kvalitu. Samozrejme, nesmie zabudnúť používať v chove psy správnej stavby tela a kostry.

8) Je podľa Teba možné, aby sa chovateľ riadil pri svojej činnosti výlučne srdcom, alebo by mal poznať základy genetiky, výživy a etológie?

V prvom rade musí mať chovateľ dokonalé znalosti o všetkom, čo hovorí, predkladá verejnosti. Určite by mal poznať aspoň základy genetiky a príbuzenskej plemenitby. Riadiť sa pri chove čisto srdcom nie je možné, avšak bez neho to nejde. Chovateľ by sa mal predovšetkým vyvarovať „chovateľskej slepote“ a vždy požiadať o názor špecialitu, aby ho prípadne usmernil.

9) Máš prehľad o pracovných pyrenejských horských psoch v súčasnosti?

Úprimne povedané, ani nie, avšak pracovné PHP stále existujú. Napr. v minulosti kľúčovú úlohu v Španielsku v chove pracovných línii zohrávala Teresa Verdaguer (*CHS de Tavertet – pozn. prekl.*).

10) Je podľa Teba lepší riadený alebo voľný chov?

Osobne si myslím, že riadený chov môže byť doslova nebezpečný. Chovateľ by mal mať predsa len dostatok slobody, aby bol schopný zrealizovať svoje myšlienky a inšpirácie. Chovateľ je zároveň umelec a umelci sa neriadia podľa prísnych pravidiel. Klub má predovšetkým výchovnú funkciu. Krajiny s prísnyim riadeným chovom nemajú práve najkvalitnejšie psy. Pre chov treba mať predovšetkým dobrý cit, samozrejme medzi odchovanými

psami budú kvalitné i menej kvalitné jedince, zdravé jedince, ale aj psy s horším zdravím. Sú to jednoducho výsledky individuálnej práce chovateľa. Klub by mal najmä podporovať chovateľov, pozývať špecialistov na výstavy, organizovať semináre o plemene, kde by mohli chovatelia taktiež vyjadriť svoje názory a položiť otázky, nie však zasahovať do práce chovateľa pri výbere chovných párov.

Překlad: Mgr. Peter Kapusta